

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขต อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

นางสาวศิริภา โทพนา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงานผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจในการดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2559 จำนวน 214 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

2.1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต และยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศชาติ โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นผู้มองกว้างไกล ใฝ่ดี คิดเป็น ทำเป็นมีเหตุผล มีวินัย และรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมทั้งมีความรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้ประเทศไทยแข่งขันและร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในสังคมโลกอย่างเหมาะสม กระทรวงการศึกษาจะช่วยสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมที่มีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ เศรษฐกิจสมดุล สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง และมีสันติกับประเทศเพื่อนบ้าน

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) กำหนดว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ การศึกษาถือเป็นกลไกในการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับพลเมืองและเยาวชนของชาติ ให้มีสมรรถนะและความสามารถในการแข่งขันระยะยาว ภายใต้การขับเคลื่อนของการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา รองรับการเปลี่ยนแปลงของการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0

การปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะสำเร็จได้ก็ต้องด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งทักษะสำคัญสำหรับคนยุคศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0 ดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการ การมีทุนมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิรูปการศึกษามีนโยบายสำคัญหลายประการที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างโอกาสและคุณภาพทางการศึกษา ให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลุ่มประชากรวัยเรียนที่มากที่สุด และมีสถานศึกษากระจายอยู่ทั่วประเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหัวหน้าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและตัวชี้วัดข้อตกลงในการปฏิบัติงานตามที่ได้ทำไว้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา โดยใช้การบริหาร

สถานศึกษาเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และบริหารจัดการสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจงานของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

กลุ่มโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้ดำเนินการบริหารภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารงานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่างานทั้ง 4 ด้านภายในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่มีการแบ่งงานตามภาระหน้าที่ที่ชัดเจน งานที่ออกมาในแต่ละด้านไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ และไม่มีการเตรียมการรองรับกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสาเหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียนอันก่อให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่หรือปัญหาการพัฒนาบุคลากร การขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญโดยตรง การสร้างขวัญและกำลังใจ รวมถึงปัญหาทางธุรการ การเงิน การพัสดุที่เกิดจากการปฏิบัติผิดระเบียบการทุจริต หรือการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ

จากปัญหาต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อสนองความพึงพอใจให้แก่ครูได้ปฏิบัติงานต่าง ๆ บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุผลสำเร็จ เพื่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูและการพัฒนาการจัดการศึกษาสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ประกอบด้วย 4 ขอบข่ายงานในสถานศึกษา ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป งานบริหารบุคคล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ครูในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2559 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 36 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครูทั้งหมด 354 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2559 ข้าราชการครู จำนวน 354 คน จากทั้งหมด 35 โรงเรียน โดย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเทียบตามตาราง Krejcie and Morgan (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2557, หน้า 189) ได้จำนวน 186 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจริง 214 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ครูผู้สอนจำแนกตาม

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) 1-5 ปี
- 2) 6-10 ปี
- 3) 11 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 4 ขอบข่ายงานในสถานศึกษา ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานบริหารบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2559 จำนวน 354 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือครูในโรงเรียนเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2559 จำนวน 186 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.917 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วงระหว่าง 0.202 - 0.569 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ t-test และประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยใช้ค่า One - Way Analysis of Variance

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย (MEAN) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 214 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 และเพศชายมีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 ส่วนประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 รองลงมาครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 20 ปี มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป (MEAN = 4.05) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (MEAN = 4.03) ด้านการบริหารงานบุคคล (MEAN = 4.01) และด้านการบริหารงานวิชาการ (MEAN = 3.89) ตามลำดับ

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (MEAN = 3.89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 10 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (MEAN = 4.03) ข้อที่ 7 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการใช้ทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน (MEAN = 3.97) และข้อที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนครูในการพัฒนาหลักสูตร (MEAN = 3.96) ตามลำดับ

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.03) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 1 ผู้บริหารบริหารการเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (MEAN = 4.16) ข้อที่ 2 ผู้บริหารบริหารควบคุมให้มีการเบิก-จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี (MEAN = 4.13) และข้อที่ 15 ผู้บริหารมีการบริหารงานด้านพัสดุและทรัพย์สินของสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (MEAN = 4.09) ตามลำดับ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.01) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้าสู่วิทยฐานะและขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น (MEAN = 4.14) ข้อที่ 11 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการประชุมอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ (MEAN = 4.13) และข้อที่ 3 ผู้บริหารมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของครู (MEAN = 4.09) ตามลำดับ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 9 ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาในทุกปีการศึกษา (MEAN = 4.24) ข้อที่ 1 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูร่วมกิจกรรม ประเพณีต่างๆ ในชุมชน (MEAN = 4.20) และ ข้อที่ 2 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่และบริการของโรงเรียน (MEAN = 4.19) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวม และรายด้าน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชาย

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานงบประมาณ สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี และ 11 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร

สถานศึกษาในด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ผู้บริหารได้ผ่านการอบรมการบริหารงานในสถานศึกษาทำให้เป็นผู้บริหารยุคใหม่ ตลอดจนการบริหารจัดการผู้บริหารมีการบริหารแบบกระจายอำนาจให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ครูผู้สอนจึงเกิดความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพราะงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญและหาแนวทางในการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของ รุ่งรวี ภิบาลญาติ (2542, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมการและวางแผนสิ่งต่าง ๆ ไว้อย่างดี ถูกต้องเหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์และเหมาะสมกับผู้เรียน และควรเปิดกว้างให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณภาพที่สังคมต้องการ

ด้านที่ 2 การบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านงบประมาณ และได้ตระหนักถึงการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น งานบริหารงานงบประมาณส่งผลไปงานด้านอื่นๆด้วยรวมทั้งด้านวิชาการที่เป็นสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หากมีการสนับสนุนพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอนก็จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานปฏิรูป การศึกษา, 2546) กล่าวไว้ว่าการบริหาร

งบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัวโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ดังนั้นการบริหารงบประมาณผู้บริหารจะยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใสโดยมีคณะกรรมการร่วมรับรู้ บริหารงานตามระเบียบ คำสั่ง และกฎหมาย เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา กำกับ ติดตาม ดูแลผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 3 การบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายชื่อ โดยภาพรวมและรายชื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ไปสู่เป้าหมายอย่างมีคุณภาพคือการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากร โดยเฉพาะให้เป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อและอบรมสัมมนาศึกษาดูงาน ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาบุคลากรมีประสิทธิภาพมากขึ้นสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546:34) ได้ระบุไว้ว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการ การศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีซึ่งเรียกว่า “ธรรมภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารงานบุคลากรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงาน มีขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การทำ แผนอัตรากำลัง การกำหนดค่าตอบแทน การสรรหาบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาสร้างขวัญกำลังใจ การดำเนินการทางวินัย ตลอดจนการให้พ้นจากหน่วยงาน โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติ ซึ่งรับนโยบายจากหน่วยเหนือสูงขึ้นไป ภารกิจงานบุคคลบางอย่าง เช่นการบรรจุแต่งตั้ง การคัดเลือกบุคลากรได้ดำเนินเสร็จสิ้นในระดับอำเภอและจังหวัด ดังนั้น บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาจึงเน้นในด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การพัฒนาธำรงรักษาบุคลากรการรักษาระเบียงวินัย การประเมินผลการปฏิบัติงาน การควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคลากร

ด้านที่ 4 การบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายชื่อความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน โดยมีบทบาทหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาโรงเรียน ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกได้ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีการส่งเจ้าหน้าที่มาคอยให้คำช่วยเหลือแนะนำกับสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจให้ครู ทำให้ครูมีกำลังใจในการทำงาน ดังที่ ไกรเวช ทรฤทธิ์ (2542) กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร หากบุคคลใดในองค์กรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้ว องค์กรย่อมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ เพราะครูอยู่ภายใต้ข้อบังคับเดียวกัน นโยบายเดียวกัน การบริหารงานของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกเหมือนกัน จึงส่งผลให้การทำงานในโรงเรียนเป็นไปตามระบบขั้นตอนที่กำหนด และผู้บริหารอาจจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จึงทำให้ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาด้านการบริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบริหารงานให้มีคุณภาพและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ต้องเปลี่ยนไปตามรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปการศึกษา โดยมีการประชุมอบรมสัมมนา เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนทันต่อข่าวสารข้อมูล เป็นผลให้ผู้บริหารโรงเรียนปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ให้ทันกับการเปลี่ยนไปของเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม มีการสั่งงานตามคำสั่งหนังสือเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบทำให้การบริหารของ ผู้บริหารเป็นไปตามระบบและครูมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับหมายเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546:194-198) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนคือผู้ที่สำคัญที่สุดในระบบบริหารการศึกษา แต่ผู้บริหารการศึกษาไทยส่วนหนึ่งยังไม่ได้พัฒนาตนเองสู่ผู้บริหารมืออาชีพ เนื่องจากคุณวุฒิการศึกษา ขาดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาส่งผลให้ทำงานในลักษณะเครือข่ายการวางแผนงานการประสานความสามารถ ในการบริหารจัดการและการประเมินผลไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหลักในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ครูให้ความสำคัญต่อผู้บังคับบัญชา จึงมีการรับรู้ต่อการบริหารงานในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปใช้ให้เกิดผลในการประสานงานความร่วมมือ การจัดการศึกษาให้ตอบสนองตามความต้องการของทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *คู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ 10 ประการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. 2546. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2550). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสป).
- _____. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- เกสร จันทร์กานีด. (2556). *ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดป่าประดู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร.
- ดำรง พลโกษณ์. (2545). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542*. *บริหารการศึกษา*. 1(3): 28 – 31
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาน์.
- บุญรัตน์ โตทอง. (ม.ป.ป.). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ประยูร อาษานาม. (2543). *การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาหลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรีเขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (2559). *การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. นครนายก: กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2540). *จรรยาบรรณครูและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย. (2557). การวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.